

ETNISTEN SUHTEIDEN NEUVOTTELUKUNNAN KANNANOTTO KANSAINVÄLISENÄ NAISTEN PÄIVÄNÄ 8.3.2019

Etnisten suhteiden neuvottelukunta ETNO haluaa ojentaa Naisten päivän ruusun kaikille Suomen naisille, ja erityisesti maahanmuuttajataustaisille naisille. Nämä naiset toimivat erilaisissa ammateissa, huolehtivat perheistään, kuljettavat kulttuuriperintöä sukupolvelta toiselle ja osallistuvat eri tavoin yhteiskunnan toimintaan. Heidän poluillaan on useita esteitä ja hidasteita. ETNO kutsuu mukaan yhteiskunnan eri toimijat ja yhteisöt tunnistamaan ja poistamaan esteitä ja vahvistamaan naisten osallisuutta ja kotoutumista.

Maahanmuuttajataustaisten naisten osallisuutta ja toimijuutta on tärkeä edistää kokonaisvaltaisesti. Siihen kuuluu riittävä toimeentulo ja hyvinvointi, turvallinen elinympäristö sekä mahdollisuus osallistua yhdenvertaisena jäsenenä erilaiseen yhteisölliseen toimintaan ja työelämään. Maahanmuuttajataustaiset naiset kohtaavat silti useita eri haasteita yksityis-, koulutus- ja työelämässä. Siksi ETNO pitää kriittisenä, että tartutaan konkreettisiin toimiin, joilla huolehditaan heidän tasa-arvoisesta ja yhdenvertaisesta asemasta suomalaisessa yhteiskunnassa. ETNO korostaa sukupuolivaikutuksien arvioinnin tärkeyttä niin kotoutustoimenpiteissä, naiseen kohdistuvan väkivallan ennaltaehkäisyssä ja uhrien auttamisessa, sekä osallistamis- ja työllistämistoimenpiteissä.

Maahanmuuttajataustaisten naisten työllistyminen on kolme kertaa (Economic Survey of Finland 2018, OECD, 2018) vaikeampaa kuin kantasuomalaisten naisten. Naisten työmarkkina-asemaan vaikuttavat työmarkkinoilla esiintyvät suorat tai epäsuorat syrjivät asenteet, jotka johtavat helposti ulossulkemiseen (FRA, 2018). Erilaisia asennekampanjoita työelämän syrjintään on toteutettu, mutta niistä ei usein synny vaikuttavia tuloksia. ETNO myös tunnistaa, että työmarkkinatoimijoilla ei aina ole riittävästi valmiuksia tunnistaa maahanmuuttajataustaisten naisten osaamista. ETNO edellyttää konkreettisia toimenpiteitä maahanmuuttajataustaisten naisten työllistymisen ja yrittäjyyden tukemiseksi. TE-palveluissa pitää kiinnittää huomioita siihen, että maahanmuuttajataustaisille naisille tarjotaan yhtä vahvaa tukea työllistymiseen kuin maahanmuuttajamiehille.

Maahanmuuttajataustaiset naiset aliarvioivat oman kielitaitonsa ja koulutautumisasteensa, joka vaikuttaa heidän työllistymiseensä (UTH, 2014). Kielenoppimisella on työllistymisen lisäksi merkitystä naisten hyvinvoinnin ja yhteiskunnallisen toimijuuden kannalta. Kotona lapsia hoitavien vanhempien koulutusmahdollisuuksia on parannettu osana vapaan sivistystyön maahanmuuttajakoulutusta. ETNO toivottaa parannuksen tervetulleeksi, samalla painottaen, että jatkossa tulisi varmistaa riittävyys koulutuksen tarjonnassa ja lastenhoidosta osana sitä. ETNO korostaa lisäksi, että kotona lasta hoitavien naisten kotoutumisen tulee olla systemaattista ja joustavaa, jotta se sopii monessa elämäntilanteessa oleville.

Järjestöillä on tärkeä rooli naisten ja perheiden tavoittamisessa niin työllistymiseen, kielenoppimiseen kuin osallisuuden lisäämiseen tähtäävillä toiminnoilla. Järjestöt ovat lukuisissa hankkeissa kehittäneet hyviä malleja ja toimintatapoja naisten toimijuuden lisäämiseksi yhteistyössä viranomaisten kanssa. Mentorointitoiminta on tästä hyvä esimerkki. ETNO painottaa, että maahanmuuttajataustaisten naisten oikeuksia, tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta edistävä järjestötoiminta, ja sen rahoituksen jatkuvuus, on turvattava.

ETNO on erityisen huolissaan maahanmuuttajataustaisiin naiseen kohdistuvasta väkivallasta ja haitallisista perinteistä Suomessa, jotka estävät naisten tasa-arvoisen ja yhdenvertaisen aseman toteutumiseen (OPTULA, 2014). Kansallisen lainsäädännön lisäksi Suomi on ratifioinut kansainvälisiä yleissopimuksia, kuten Euroopan neuvoston yleissopimuksen naiseen kohdistuvan väkivallan ehkäisemisestä ja torjumisesta (Istanbulin sopimus). ETNO huomauttaa, että sopimusten toimeenpanoon ei ole ryhdytty asianmukaisesti torjumaan maahanmuuttajataustaisten naisten kohtaamaa väkivaltaa. ETNO peräänkuuluttaa Suomen valtiota osoittamaan tarpeelliset resurssit sopimusten toimeenpanoon.